

Sisältö

1.	YLEISET MÄÄRITTELYT	1
1.1.	<i>Käsitteet</i>	<i>1</i>
1.2.	<i>Sääntöjen velvoittavuus</i>	<i>3</i>
1.3.	<i>Urheilijan oikeudet ja velvollisuudet</i>	<i>3</i>
1.4.	<i>Järjestäjän oikeudet ja velvollisuudet</i>	<i>7</i>
2.	KILPAILUJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	9
2.1.	<i>Kilpailujen valmistelu</i>	<i>9</i>
2.2.	<i>Valtakunnan mestaruuskilpailut</i>	<i>12</i>
2.3.	<i>Kilpailujen toteutus</i>	<i>13</i>
3.	LAJIKOHTAISET MÄÄRÄYKSET	15
3.1.	<i>Maastohiihto</i>	<i>15</i>
4.	LÄHTÖJÄRJESTYKSEN SUOSITUKSET JA LAJIKOHTAISET ERITYISMÄÄRÄYKSET	18
4.1.	<i>FIS/SM/Suomen Cup, yleiset sarjat</i>	<i>18</i>
4.2.	<i>Parisprintin lähtöjärjestyksen tekeminen</i>	<i>19</i>
4.3.	<i>Nuorten sarjat (23v ja 20v)</i>	<i>21</i>
4.4.	<i>Nuorten sarjat (17v ja 18v)</i>	<i>22</i>
4.5.	<i>Hopeasompa</i>	<i>23</i>
4.6.	<i>Veteraanit</i>	<i>24</i>
5.	HENKILÖKOHTAISET XCX-KILPAILUT	25
5.1.	<i>Määritelmä</i>	<i>25</i>
5.2.	<i>Rata ja määrittelyt</i>	<i>25</i>
5.3.	<i>Lähtöjärjestys ja -tapa</i>	<i>26</i>
5.4.	<i>Loppukilpailut (alkuerät, välierät ja finaalit)</i>	<i>26</i>
5.5.	<i>Ajanotto ja tulokset</i>	<i>29</i>
5.6.	<i>Tuomarineuvosto ja vastalauseet</i>	<i>30</i>
LIITE	<i>Valitusmenettely kotimaisissa hiihtokilpailuissa, jotka eivät ole FIS-kilpailuja</i>	<i>31</i>

1. YLEISET MÄÄRITTELYT

1.1. Käsitteet

1.1.1. Keskusjärjestöt

Hiihtourheilun maailmanlaajuista kilpailutoimintaa johtaa ja koordinoi Kansainvälinen Hiihtoliitto FIS. Näissä säännöissä käytetään tästä järjestöstä nimitystä **FIS**.

Kaikkien hiihtolajien yhteinen kattojärjestö Suomessa on Suomen Hiihtoliitto ry. Näissä säännöissä käytetään tästä järjestöstä nimitystä **LIITTO**. Liiton toimeenpanovaltaa käyttää sen johtokunta.

Maastohiihdon lajikohtaisissa asioissa toimeenpanovaltaa käyttää Liiton nimeämä maastohiihdon johtoryhmä.

1.1.2. Piirit ja alueet

Liitto voi kilpailutoiminnassaan tukeutua vahvistettuun piiri- ja aluejakoonsa. Näissä säännöissä käytetään tällaisista yksiköistä nimityksiä **piiri** ja **alue**.

1.1.3. Seura

Seuralla tarkoitetaan näissä säännöissä Liiton jäsenseuraa.

1.1.4. Järjestäjä

Järjestäjä on se organisaatio, joka vastaa kilpailujen toteuttamisesta ja taloudesta. Järjestäjä voi olla yksittäinen seura, kilpailuja varten muodostettu usean seuran yhtymä, piiri tai alue tai sellainen Liittoon kuulumaton rekisteröity yhteisö, jonka joku edellä mainituista on tehtävään valtuuttanut.

1.1.5. Urheilija

Urheilija on seuraan jäsenenä kuuluva hiihtourheilua harrastava tai päätoimisesti hiihtourheilua ammattimaisesti harjoittava luonnollinen henkilö.

1.1.6. Kilpailija

Kilpailija on jokainen, joka on asianmukaisesti ilmoitettu osallistujaksi joko henkilökohtaiseen kilpailuun tai joukkuekilpailuun joukkueen jäsenenä. Kilpailijaksi henkilö katsotaan ilmoittautumisajankohdasta alkaen kilpailutapahtuman päättymiseen saakka.

1.1.7. Poolijäsen

Poolijäsen on yhteistyökumppani, yritys tai organisaatio, jolla on voimassa oleva poolisopimus Liiton kanssa.

1.1.8. Kilpailut

Kilpailuja ovat ne FIS:n urheilulajeissa käytävät urheilukilpailut, joita Liitto ja sen jäsenjärjestöt toimeenpanevat ja valvovat. Kilpailut jaotellaan seuraavasti:

- Suomen mestaruus- (SM-) ja muut valtakunnalliset mestaruuskilpailut
- FIS-kilpailut (kansainväliset kilpailut, jotka on merkitty FIS:n kilpailukalenteriin)
- Kansalliset kilpailut
- Piirin tai alueen mestaruuskilpailut
- Seuraottelut
- Seuran mestaruus- ja seurakilpailut
- Massahiihdot

Kilpailukauden aikana käydään myös cup-kilpailuja, joissa lasketaan paremmuus usean eri osakilpailun tulosten perusteella.

1.1.9. Kilpailuvuosi ja -kausi

Kilpailuvuosi on kalenterivuosi, esimerkiksi 1.1.–31.12.2026. **Kilpailukausi** on seuraavan toukokuun viimeiseen päivään kestävä 12 kuukauden jakso, esimerkiksi 1.6.2025–31.5.2026.

Kilpailukauden nimityksenä voidaan käyttää myös vain yhtä vuosilukua, esimerkiksi kilpailukausi 2025–2026 rinnalla nimitystä kilpailukausi 2026. Vuosiluku määräytyy kilpailukauteen kuuluvan tammikuun vuosiluvun mukaan.

1.1.10. Kilpailijan ikä

Kilpailijan ikä on se vuosimäärä, jonka hän täyttää kuluvan kilpailuvuoden (kalenterivuosi) aikana. Kuitenkin 1.6.–31.12. välisenä aikana pidettävissä kilpailuissa määräävänä on se ikä, jonka kilpailija saavuttaa tulevan kilpailuvuoden aikana.

Esimerkki 1

4.12.2013 syntynyt kilpailija ei voi osallistua 12-vuotiaiden sarjaan kilpailukaudella 1.6.2025–31.5.2026, koska hän täyttää kolmetoista vuotta vuoden 2026 aikana.

Esimerkki 2

1.12.1991 syntynyt kilpailija voi osallistua 35-vuotiaiden sarjaan kilpailukaudella 1.6.2025–31.5.2026, koska hän täyttää 35 vuotta vuoden 2026 aikana.

1.1.11. Sääntökokoelmat

Kansainväliset kilpailusäännöt ovat FIS:n voimassa olevat kilpailusäännöt ja niihin vuosittain päätetyt tarkennukset. **Kotimaisilla kilpailusäännöillä** tarkoitetaan tätä sääntökokoelmaa.

1.2. Sääntöjen velvoittavuus

1.2.1. Kilpailutoiminnassa noudatettavat säännöt

Liiton ja sen jäsenjärjestöjen on järjestämissään kilpailuissa noudatettava kansainvälisiä kilpailusääntöjä soveltuvien osin sekä kotimaisia kilpailusääntöjä. Kotimaisia sääntöjä noudatetaan, milloin niissä on jostain asiasta säädetty tarkemmin kuin kansainvälisissä säännöissä.

Rullahiihdossa noudatetaan Kansainvälisen hiihtoliiton FIS:n kilpailusääntöjä. Kotimaan kilpailusäännöt ovat luonteeltaan tukevia sääntöjä. Rullahiihdon valtakunnan mestaruuskilpailuissa noudatetaan soveltuvilta osin maastohiihdon kotimaisia kilpailusääntöjä.

1.2.2. Mainossääntö kotimaisissa kilpailuissa

Kansainvälisten kilpailusääntöjen mukaisia kilpailuvarustukseen liittyvien mainosten rajoituksia noudatetaan Suomessa käytävissä FIS-kilpailuissa niissä sarjoissa, jotka on merkitty FIS-kalenteriin, ei kuitenkaan FIS-kilpailuiksi merkityissä Suomen mestaruuskilpailuissa.

1.2.3. Sauvan pituussääntö kotimaisissa kilpailuissa

Kansainvälisten kilpailusääntöjen (343.8.1) mukaista sauvan pituussääntöä noudatetaan kotimaassa kaikissa kilpailuissa.

1.3. Urheilijan oikeudet ja velvollisuudet

1.3.1. Sitoutuminen antidopingsäännöstöön

Dopingin käyttö on kielletty Liiton alaisessa toiminnassa. Dopingtestejä voidaan antidopingsäännösten sallimassa laajuudessa tehdä milloin tahansa. Dopingtesteissä voidaan ottaa sekä virtsa- että verinäytteitä.

Suomen Hiihtoliitto ja sen jäsenet sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen ja Maailman antidopingsäännöstöä sekä Kansainvälisen Olympiakomitean ja FIS:n antidopingsäännöstöä, ja hyväksyvät, että dopingrikkomuksissa kurinpitovaltaa käyttää Suomen antidopingsäännöstössä mainittu kurinpitoelin.

1.3.2. Kilpailumanipulaatio

Urheilutoiminnan eettinen lähtökohta on, että kilpailijat, joukkueet ja seurat pyrkivät kilpailutilanteessa parhaaseen mahdolliseen suoritukseen.

Kilpailutapahtuman tai kilpailusuorituksen lopputulokseen vaikuttaminen vilpillisesti on tuomittavaa ja siitä seuraa rangaistus. Rangaistavaksi katsotaan myös seuran tai joukkueen sisäpiiritiedon jakaminen ulkopuolisille. Tällaista tietoa on esimerkiksi julkistamattomat joukkueen kokoonpanotiedot, urheilijoiden terveydentilat ja kilpailutaktikat. Kilpailumanipulaation torjumista koskevan sääntelyn alaisia ovat urheilutoimijat, joiksi katsotaan urheilijat, valmentajat, huoltajat, seurajohtoon kuuluvat henkilöt, seuran lääkintähenkilöstö, muut joukkueen kanssa kiinteästi tekemisissä olevat henkilöt ja tuomaristo. Mikäli urheilutoimija ei ilmoita tiedossaan olevasta manipuloinnista tai manipuloinnin yrityksestä liitolle, seuralle tai SUEKille, siitä voidaan rangaista. Rangaistuksesta säädetään Suomen Hiihtoliiton kurinpitosäännöissä.

1.3.3. Vedonlyönti

Urheilija tai urheilujoukkueeseen kuuluva henkilö ei saa itse tai edustajansa välityksellä lyödä vetoa omasta kilpailutapahtumastaan tai siihen liittyvistä muista kilpailuista (esim. Suomen Cup) eikä oman seuran tai yhteistyöseurojen kilpailuista. Kiellon rikkomisesta seuraa määräaikaisten toimintakielto.

1.3.4. Sitoutuminen kurinpitosääntöihin

Suomen Hiihtoliiton kurinpitomääräysten alaisia ovat Liiton jäsenseurat, jäsenseurojen jäsenet, Liiton hallituksen tai johtokunnan ja sen asettamien elinten jäsenet sekä toimihenkilöt, kilpailutoimintaa harjoittavat osakeyhtiöt, jäsenseurojen hallitusten ja johtokuntien ja näiden asettamien elinten jäsenet, toimihenkilöt ja urheilijan tukihenkilöt, Liiton kilpailulisenssin lunastaneet, voimassa olevan antidopingsäännösten alaiset henkilöt ja yhteisöt sekä Liiton virallisessa valmennus- ja kilpailutoiminnassa mukana olevien urheilijoiden valmentajat ja muut tukihenkilöt.

1.3.5. Urheilijan oma vakuutusvelvollisuus

Urheilijan ansaitessa urheilemisesta vuodessa veronalaista tuloa urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukaisen vähimmäismäärän on hänen järjestettävä vakuutuksella itselleen tapaturma- ja eläketurva vähintään sanotun lain määräysten mukaisesti.

1.3.6. Osallistumisoikeus kilpailuihin

Sen lisäksi, mitä jäljempänä sanotaan kilpailulisensseistä, saa kilpailuihin osallistua seuraavasti:

- **Valtakunnallisiin mestaruuskilpailuihin ja Suomen Cupiin** saavat osallistua Liiton jäsenseurojen jäsenet, mikäli osallistujakiintiötä tai muita rajoituksia ei ole erikseen asetettu.
- **FIS-kilpailuihin** saavat osallistua FIS:n jäsenliittoihin kuuluvat urheilijat, joilla on voimassa oleva FIS-koodi.
- **Kansallisiin kilpailuihin** saavat osallistua Liiton jäsenseurojen jäsenet. Myös ulkomaalaisilla kilpailijoilla on oikeus osallistua kansallisiin kisoihin.
- **Piirin tai alueen mestaruuskilpailuihin** saavat osallistua piiri- tai alueorganisaation määrittelemät osallistujat.
- Seuraotteluihin, seuran mestaruus- ja seurakilpailuihin saavat osallistua ao. seuran tai seurojen jäsenet.
- **Massahiihdot** ovat avoimia kilpailuja, mikäli järjestäjä ei tätä kiellä.

Liittoon kuulumattomien yhteisöjen kilpailuihin (oppilaitos, työpaikka, pitäjänmestaruus jne.) saavat osallistua järjestäjän määrittelemät kilpailijat. He eivät tällöin edusta seuraansa eikä heitä seuran toimesta ko. kilpailuun ilmoiteta.

1.3.7. Seuran jäsenyys

Voidakseen osallistua kilpailuun on urheilijan oltava Liittoon kuuluvan seuran jäsen. Hän saa kuulua useampaan seuraan ja on oikeutettu eri lajeissa edustamaan eri seuroja.

Kilpailukauden aikana saa urheilija edustaa lajikohtaisesti vain yhtä Liiton jäsenseuraa.

Pitkien matkojen erillisissä cup-kilpailuissa urheilija voi edustaa seuran sijasta erillistä tiimiä, kuitenkin vain yhtä tiimiä kilpailukauden aikana.

1.3.8. Seuramuutto

Seuran vaihtamisesta on ilmoitettava Liitolle kirjallisesti viimeistään 31.5. mennessä. Seuramuuttoilmoituksen tekee vastaanottava seura.

Liitolle asianmukaisesti ilmoitettu seuramuutto tulee voimaan 1.6. alkaen. Liitto ei toimita ilmoituksen tekijälle erillistä kuitausta asianmukaisesti tehdyistä seuramuuttoilmoituksista.

Seuramuuttoilmoitukseen on liitettävä kopio jäljempänä kohdassa 1.3.9 mainitusta esteettömyystodistuksesta.

Urheilija, joka on ollut seuramuuttoa edeltävän yhden kokonaisen kilpailukauden kilpailumatta virallisissa kilpailuissa, tai ei ole maksanut kilpailulisenssiä edellisellä kaudella, on vapaa vaihtamaan seuraa ilman ilmoitusvelvollisuutta Liitolle. Tässäkin tapauksessa on kohdan 1.3.9 mukaiset velvoitteet entistä seuraa kohtaan oltava hoidettuina.

Seuramuuttojen poikkeustilanteet

- a) **Junioriurheilija:** Urheilija, joka alkaneella kilpailukaudella voisi ikänsä puolesta osallistua 16-vuotiaiden tai nuorempien sarjaan, saa vaihtaa seuraa kilpailukauden aikana 31.12. saakka, mikäli hän ei ole kuluvalle kaudella edustanut yhdessäkään virallisessa kilpailussa luovuttavaa seuraa. Junioriurheilijan osalta ei tarvita erillistä seuramuuttoilmoitusta – riittää, kun kilpailulisenssi lunastetaan uuden seuran nimissä.

- b) **Seuran konkurssi tai yrityssaneeraus:** Mikäli urheilijan edustama seura menee konkurssiin tai hakeutuu velkasaneeraukseen, voi urheilija hakea Liitolle osoitetulla hakemuksella seuramuutosta kesken kilpailukauden. Hakemuksesta tulee käydä ilmi perustelut toivotulle seuramuutokselle, entinen ja uusi seura sekä urheilijan edellisen 12 kuukauden aikaiset viralliset kilpailut, joissa hän on edustanut entistä seuraansa. Hakemuksen liitteeksi tulee oheistaa näiden sääntöjen kohdassa 1.3.9 mainittu esteettömyystodistus ja todisteet konkurssi- tai velkasaneerausasiaan liittyen.
- c) **Muut poikkeukselliset tapaukset:** Muissa poikkeuksellisissa tapauksissa kuten urheilijan koti-, työ- tai opintopaikan muuttuessa kilpailukauden aikana voi urheilija hakea Liitolle osoitetulla hakemuksella seuramuutosta kesken kilpailukauden. Hakemuksesta tulee käydä ilmi perustelut toivotulle seuramuutokselle, entinen ja uusi seura sekä urheilijan edellisen 12 kuukauden aikaiset viralliset kilpailut, joissa hän on edustanut entistä seuraansa. Hakemuksen liitteeksi tulee oheistaa kopio näiden sääntöjen kohdassa 1.3.9 mainitusta esteettömyystodistuksesta.

Seuramuutosasioissa harkinta- ja päätösvaltaa käyttää Liiton johtokunnan tehtävän hoitoon kulloinkin nimittämä taho, joka koostuu yhdestä Liiton työntekijästä ja yhdestä tai useammasta muusta puolueettomasta ja asiaan perehtyneestä henkilöstä. Hakemukset käsitellään ilman aiheetonta viivytystä ja annettujen ratkaisujen tulee olla oikeudenmukaisia ja perustuttava tapauskohtaiseen kokonaisharkintaan.

1.3.9. Seuramuuton esteettömyystodistus

Seuraa muuttavan urheilijan on pyydettävä edustamaltaan seuralta todistus siitä, että hän on esteetön edustamaan uutta seuraa. Todistuksesta on käytävä ilmi, että urheilija on täyttänyt kaikki velvoitteensa seuraansa kohtaan eikä selvittämättömiä raha-asioita, palauttamattomia lainavarusteita tms. ole.

Todistus tulee tehdä kirjallisena ja seuran nimenkirjoittamiseen oikeutetun henkilön allekirjoittamana. Todistus voidaan toimittaa Liittoon joko alkuperäisenä tai sähköisenä kopiona.

Todistus esteettömästä muutosta on annettava viivytyksettä urheilijan sitä pyytäessä.

1.3.10. Varusteiden ja valmennusavun korvaus seuramuuton yhteydessä

Seura, jonka edustamisesta urheilija luopuu, on oikeutettu saamaan urheilijalta tai uudelta seuralta korvauksen niistä kuluista, jotka sille on todistettavasti syntynyt edeltävän kahdentoista kuukauden aikana urheilijalle kustannetuista välineistä ja valmennusavusta. Korvauksen piiriin eivät kuulu lisenssimaksut, osallistumismaksut eikä kilpailumatkakulut tai muut kilpailutapahtumiin liittyvät kulut, seuran edustamisasut ja -vaatteet, eivätkä stipendit tai muut palkitsemisluontoiset suoritukset.

Kahdentoista kuukauden aika lasketaan taaksepäin siitä hetkestä, jolloin urheilija on seuralleen kirjallisesti ilmoittanut seuramuuttoaikeestaan.

Tämän pykälän määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta urheilijaan, joka ikänsä puolesta voi seuramuuton jälkeen kilpailla 16-vuotiaiden tai nuorempien sarjassa, eikä tilanteisiin, joissa seuramuuton syynä on ollut seuran konkurssi tai muu tosiasiaa toiminnan lakkaamista tarkoittanut muutos.

1.3.11. Kilpailulisenssit

Voidakseen osallistua edellä kohdassa 1.1.8. mainittuun kilpailuun on urheilijalla oltava voimassa Liiton myöntämä lisenssi tai Skipassi siten kuin jäljempänä selvitetään.

Seuran sisäisessä kilpailussa, seuraottelussa sekä maakuntaviestissä ei näitä edellytetä. Lisenssin haltija saa osallistua kilpailuun, jossa vaatimuksena on vain Skipassi.

12-vuotiailla ja nuoremmilla on oltava Skipassi osallistuttaessa kansalliseen tai sitä ylemmän tason kilpailuun. Sitä vanhemmilla riittää Skipassi osallistuttaessa Hopea-sompa-loppukilpailuun, piirin tai alueen mestaruuskilpailuun, veteraanien Suomen mestaruuskilpailuun tai oman seuran järjestämään kilpailuun, ei kuitenkaan mihinkään yli 16-vuotiaiden nuorten tai yleisen sarjan Suomen mestaruuskilpailuun. 65-vuotiailla ja vanhemmilla Skipassi riittää kaikkeen kilpailutoimintaan. Kaikissa muissa tapauksissa on kilpailuun osallistuvalla urheilijalla oltava kilpailulisenssi.

Lisenssiurheilijoilla tulee olla lajiinsa liittyvä ja vähintään samantasoinen vakuutusturva, jota tarjotaan Liiton toimesta lisenassejä lunastettaessa. Vakuutuksen voi hankkia joko lisenssin lunastamisen yhteydessä Liiton vakuutusyhteistyöyritykseltä tai erikseen omalta vakuutusyhtiöltään.

Vakuutuksen tulee olla voimassa ainakin seuraavissa tilanteissa lajiin liittyen sekä niihin välittömästi liittyvillä meno- ja paluumatkoilla, niin kotimaassa kuin ulkomailla (korkeintaan 3 kk:n pituisilla matkoilla):

- kilpailuissa,
- harjoituksissa, jotka ovat lajille ominaisia tai valmennusohjelman mukaisia
- kilpailumatkoilla ja koulutus-, liikunta- ja valmennusleireillä.

Liiton johtokunta määrää kilpailukausittain lisenssien ja Skipassien lunastushinnat ikäryhmittäin ja lajeittain.

1.3.12. Liiton edustusurheilijan osallistumiset

Liiton kanssa urheilijasopimuksen tehneiden urheilijoiden Liiton edustustehtävät ja osallistuminen Suomen-mestaruuskilpailuihin määritellään urheilijasopimuksessa.

1.3.13. Rangaistusmääräyksiä

Sen lisäksi, mitä kansainvälisissä säännöissä on määrätty urheilijan rankaisemisesta, voi Liiton johtokunta tai sen nimittämä toimielin rangaista urheilijaa, valmentajaa tai huoltajaa FIS:n, Liiton kilpailusääntöjen tai niiden perusteella annettujen määräysten rikkomisesta antamalla varoituksen ja julistamalla hänet määräaikaaisesti tai kokonaan toimintakieltoon.

1.4. Järjestäjän oikeudet ja velvollisuudet

1.4.1. Kilpailulupa

Muun kuin seuran sisäisen kilpailun ja seuraottelun järjestäminen edellyttää, että järjestäjä on hakenut ja saanut kilpailulle luvan siten, kuin jäljempänä säädetään.

1.4.2. Kilpailujen rajoittaminen

Liiton johtokunnalla ja piirin johdolla on tarvittaessa oikeus rajoittaa kilpailujen lukumäärää. Kilpailuja rajoitettaessa kilpailut tulee antaa ensisijaisesti valioluokan seuroille ja sen jälkeen I-luokan seuroille. Tämän lisäksi tulee ottaa huomioon suorituspaikkojen ja huoltotilojen taso ja seuran kyky toimia järjestäjänä.

1.4.3. Kilpailijamaksut

Liitto perii kilpailijamaksun jokaisesta KILMOssa maksetusta ilmoittautumisesta. Tämän lisäksi Svea Payments Oy maksupalvelun toteuttajana perii oman transaktiomaksunsa

jokaisesta maksutapahtumasta (joka voi sisältää useamman kilpailijan ilmoittautumisen). Liitto päättää seuraavan kauden kilpailija- ja muiden maksujen suuruuden 31.5. mennessä.

Piirin mestaruuskilpailujen sekä piirin alueella järjestettävien aluemestaruuskilpailujen lupamaksuista päättää piirin toimintaa johtava yksikkö. Valtakunnallisten mestaruuskilpailujen lupamaksuista ja muista ehdoista säädetään jäljempänä niitä koskeissa osioissa.

Järjestäjät sitoutuvat käyttämään Liiton hallinnoimaa sähköistä ilmoittautumisjärjestelmää (KILMO) kilpailuihin ilmoittautumisessa.

Hiihtokalenteriin laitettavista ns. muista kilpailuista (joiden osallistumismaksuja ei makseta KILMON kautta) peritään erikseen kilpailun järjestävältä Hiihtoliiton jäsenseuralta 400 euron maksu kansallisesta kilpailusta (koskee vain yhden kansallisen kilpailun kauden aikana järjestävää seuraa) tai 35 euron maksu ns. lähikilpailusta (tällaisen kilpailun edellytyksinä ovat kisan alueellisuus sekä korkeintaan 10 euron osallistumismaksu).

Perimänsä kilpailijamaksun vastineeksi Liitto mm. hoitaa ja kustantaa järjestäjän vastuuvakuutuksen sekä kilpailutapahtuman Teosto- ja Gramex-korvaukset.

1.4.4. Kilpailukutsut

Liiton myöntämien kilpailujen kilpailukutsut on julkaistava sähköisesti liiton ilmoittamassa portaalissa (tällä hetkellä www.hihtokalenteri.fi).

1.4.5. Kilpailunumerot, lähtö- ja maalivaatteet

Valtakunnan mestaruuskilpailuissa (pl. veteraanien SM-kilpailut) ja Suomen Cup -kilpailuissa on käytettävä Liiton toimittamia kilpailunumeroita sekä lähtö- ja maalivaatteita tai niitä vastaavia rakennelmia.

1.4.6. Rangaistusmääräyksiä

FIS:n tai Liiton kilpailusääntöjen tai niiden perusteella annettujen määräysten rikkomisesta voi Liiton hallitus rangaista järjestäjää antamalla varoituksen, epäämällä kilpailuluvan seuraavalta tai useammalta kilpailukaudelta tai esittää Liiton johtokunnalle järjestäjän erottamista Liitosta noudattaen toimintasääntöjen määräyksiä.

1.4.7. Kouluttautuminen

Valtakunnallisten mestaruuskilpailujen ja Suomen Cupin osakilpailujen kilpailunjohtajana toimivalla henkilöllä tulee kaudesta 2023 alkaen olla voimassa oleva Liiton tai FIS:n myöntämä TD-lisenssi.

2. KILPAILUJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

2.1. Kilpailujen valmistelu

2.1.1. Kilpailuluvan hakeminen

Valtakunnallisten mestaruuskilpailujen kilpailulupahakemukset tulee jättää maastohiihdon osalta 31.5. mennessä kaksi vuotta ennen tapahtuman sisältävää kilpailukautta Liiton toimistoon.

Rullahiihdon valtakunnallisten mestaruuskilpailujen kilpailulupahakemukset tulee jättää maastohiihdon osalta 31.8. mennessä yksi vuosi ennen tapahtuman sisältävää kilpailukautta.

FIS-kilpailujen kilpailulupahakemukset tulee jättää maastohiihdon osalta 31.5. mennessä ennen ao. kilpailukautta ja kansallisten kilpailujen lupahakemukset seuraavalle kilpailukaudelle tulee jättää maastohiihdon osalta 31.8. mennessä.

Kansallisten kilpailujen hakemukset jätetään sähköisesti Liiton Hiihtokalenteri-järjestelmän kautta.

Piirin ja alueen mestaruuskilpailujen lupahakemukset käsitellään myös Liiton hiihtokalenteri-järjestelmän kautta edellä mainitussa aikataulussa.

2.1.2. Kilpailuohjelmat

Liitto päättää valtakunnallisten mestaruuskilpailujen kilpailulajit ja matkat sekä niiden jakautumisen kilpailutapahtumien kesken kahden kuukauden kuluessa siitä, kun FIS-kalenteri on vahvistettu.

Mikäli kilpailuohjelmaa tai ajankohtaa halutaan myöhemmin muuttaa, tämä neuvotellaan järjestäjän ja Liiton kesken. Mikäli muutos on merkittävä, on sen vaikutus huomioitava kilpailulupamaksussa. Kilpailuohjelmaa tai ajankohtaa voidaan joutua muuttamaan esimerkiksi kansainvälisen kilpailukalenterin takia.

Alueen mestaruuskilpailujen ohjelmasta sopivat alueen piirit keskenään. Piirin mestaruuskilpailujen ohjelmasta päättää piirin johto.

Muiden kilpailujen kilpailuohjelma on järjestäjän esittämän mukainen, mikäli kilpailuluvan myöntänyt taho ei ole muuta vaatinut.

2.1.3. Kilpailujen TD:t

Maasto- ja rullahiihdon valtakunnallisten mestaruuskilpailujen, FIS-kilpailujen sekä Suomen Cupin kilpailujen tekniset asiantuntijat (TD), avustavat TD:t (TDA) sekä välinekontrollin johtajan nimeää Liitto. Lisäksi edellä mainittuihin kilpailuihin nimetään yksi (1) tuomarineuvoston jäsen niille kilpailupäiville, joiden ohjelmassa on sprintti- tai parisprinttikilpailu.

Liiton nimeämissä tuomarineuvoston tehtävissä toimivien henkilöiden kulukorvaukset eli matkakulut ja päivärahat maksaa kilpailujen järjestäjä Liiton vuosittain hyväksymien maksuperusteiden mukaisesti. Päivitetyt maksuperusteet löytyvät Hiihtoliiton sivuilta osoitteesta <https://hiihtoliitto.fi/lajit/maastohiihto/td-toiminta/>

Kansallisten hiihto- ja rullahiihtokilpailujen ja alueen sekä piirin mestaruuskilpailujen tekniset asiantuntijat määrää hiihtopiiri. TD ja TDA on mainittava kilpailun kilpailukutsussa.

Tuomarineuvosto koostuu normaalisti TD:stä, TDA:sta ja kilpailunjohtajasta. Tuomarineuvoston kokoonpano voi kansallisissa maasto- ja rullahiihtokilpailuissa koostua vain kahdestakin jäsenestä. Tuomarineuvostoon tulee kuitenkin kuulua aina TD, joka toimii tuomarineuvoston puheenjohtajana.

Kaikissa Hiihtoliiton alaisissa kilpailuissa TD ja TDA on mainittava kilpailun kilpailukutsussa.

2.1.4. Kilpailun siirto ja muutos

Liitto tai sen määräämä toimielin voi ao. piiriä kuultuaan antaa luvan myönnetyn kilpailun siirtämiseen toiselle päivälle kilpailun järjestämisen kannalta ylivoimaisen esteen ilmetessä. Muiden kilpailujen paikallista läheisyyttä tai päällekkäisyyttä ei katsota esteeksi.

2.1.5. Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen on tehtävä Liiton hallinnoimaa KILMO-ilmoittautumisjärjestelmää käyttäen tai kirjallisesti Liiton tai järjestäjän ohjeistusta noudattaen.

Ilmoittautumisessa on mainittava seuran ja kilpailijoiden nimet ja kilpailijoiden lisenssinumerot täydellisinä sekä ne kilpailulajit ja -matkat, joihin kukin kilpailija tai joukkue osallistuu. FIS-kilpailuissa on ilmoitettava myös urheilijan FIS-koodi.

KILMOa käytettäessä takarajana on viimeisen ilmoittautumispäivän kellonaika 21.00. Viimeinen ilmoittautumispäivä on maanantai tai torstai.

Ikärajoitetuissa sarjoissa on ilmoitettava myös kilpailijan syntymävuosi. Ilmoittaja vastaa ilmoitettujen ikä-, sukupuoli- ja lisenssivaatimusten täyttymisestä.

Urheilija ja hänen edustamansa seura saavat keskenään sopia, miten ilmoittautumisen käytännön järjestelyt hoituvat.

2.1.6. Osallistumismaksut

Liiton johtokunta määrää vuosittain valtakunnallisten mestaruuskilpailujen, kansallisten kilpailujen sekä FIS-kilpailujen osallistumismaksujen ylärajat. Osallistumismaksut on suoritettava kilpailuun ilmoittautumisen yhteydessä. Mikäli ilmoitettu kilpailija tai joukkue ei osallistu kilpailuun, osallistumismaksua ei palauteta varsinaisen ilmoittautumisajan päätyttyä.

Mikäli jälki-ilmoittautumisia erikseen hyväksytään, järjestäjällä on oikeus periä osallistumismaksu näiden osalta kaksinkertaisena.

Osallistumismaksut kaudella 2025–2026

SM-kisat ja Suomen Cup

Suomen Hiihtoliiton päättämät maastohiihdon Suomen-mestaruuskilpailujen ja Suomen Cupin osakilpailujen osallistumismaksut ovat järjestäjiä sitovia.

Yleinen sarja 35 € / matka
Yleinen viesti, miehet 70 € / joukkue
Yleinen viesti, naiset 70 € / joukkue
Nuorten sarjat 30 € / matka
Hopeasompa 25 € / matka
Nuorten viesti ja Hopeasompa-viestit 65 € / joukkue
Parisprintti 47 € / joukkue
Veteraanisarjat 27 € / matka
Veteraaniviesti 55 € / joukkue

Kansainväliset ja kansalliset kilpailut sekä FIS-kilpailut

FIS-kilpailujen ja kansallisten kilpailujen maksimiosallistumismaksut ovat:

FIS-kilpailut 30 € / matka / laji (vain FIS-sarjat: 18, 20, yleinen)
Yleinen sarja 25 € / matka / laji
Nuorten sarjat 24 € / matka / laji
16-vuotiaiden ja nuorempien sarjat 19 € / matka / laji
Aikuisten ja nuorten viesti 47 € / joukkue
Parisprintti 42 € / joukkue
Lisämaksuja ei sallita.

Mikäli ylivoimaisen esteen vuoksi kilpailu siirretään toiselle päivälle tai peruutetaan kokonaan:

- Kilpailun siirtyessä se on peruttava KILMOssa ja osallistumismaksut palautetaan (50 % tai 100 %) palvelumaksulla vähennettynä. Siirtynyt kilpailu on tehtävä KILMOon uutena kilpailuna uudelle ajankohdalle. Svea Payments Oy laskuttaa järjestävältä seuralta palautuksista sopimuksen mukaisen summan.
- Kilpailun peruuntuessa osallistumismaksut palautetaan palvelumaksulla vähennettynä ja Svea Payments Oy laskuttaa järjestävältä seuralta palautuksista sopimuksen mukaisen summan.
- Mikäli kilpailu (koskee myös massahiihtoja) peruutetaan lumen puutteen, pakkasen tai muun ylivoimaisen esteen (kuten sota, lakko, mellakka tai konflikti, tulva, maanjäristys, hurrikaani, myrsky tai pandemia) vuoksi, osallistumismaksuista palautetaan 50 % (miinus palvelumaksu) maksajalle ja 50 % tilitetään kisajärjestäjälle Svea Payments Oy:n toimesta, jotta järjestäjälle ei muodostu kohtuutonta taloudellista taakkaa kilpailun valmisteluista aiheutuneista kustannuksista. Jokaisesta palautustapahtumasta (joka voi sisältää useamman kilpailijan ilmoittautumisen) Svea Payments Oy veloittaa järjestävältä seuralta sopimuksen mukaisen maksun. Muusta syystä peruutetun kilpailun osallistumismaksut palautetaan kokonaan (palvelumaksulla vähennettynä) ja Svea Payments Oy laskuttaa järjestävältä seuralta palautuksista sopimuksen mukaisen summan.

Massahiihtojen osalta ja kriittisten lumiolosuhteiden vallitessa järjestäjän on informoitava kilpailun tuomarineuvostoa olosuhteista kuusi vuorokautta ennen kilpailua. Tällöin on tehtävä päätös kilpailun siirtämisestä tai peruuttamisesta.

Päätöksen kilpailun siirtämisestä tai peruuttamisesta tekee kilpailun järjestäjä yhteistyössä kilpailun tuomarineuvoston kanssa.

Suomen Cupin kilpailujen osalta kilpailun perumista koskevaan päätöksentekoon osallistuu kilpailusarjan johtaja.

2.1.7. Välinekontrolli

Välinekontrollin osalta noudatetaan erillisiä Hiihtoliiton sivuilla julkaistuja kansallisia sekä muilta osin Kansainvälisen hiihtoliiton FIS:n sääntöjä ja ohjeistuksia.

2.2. Valtakunnan mestaruuskilpailut

2.2.1. Kilpailujen jakaminen

Valtakunnalliset mestaruuskilpailut jaetaan jokaisena kilpailukautena lajeittain ja sarjoittain järjestettäväksi eri paikkakunnilla.

2.2.2. Kilpailujen hakeminen

Mestaruuskilpailujen järjestämistä voivat hakea Liiton jäsenseurat yksinään tai seura-yhtymänä.

Hakijan on liitettävä hakemukseensa kirjallinen selvitys kilpailupaikoista ja niiden kunnostusohjelmasta sekä selvitys huolto-, majoitus- ja sosiaalityöistä. Hiihtoratojen osalta on hakemukseen liitettävä topografinen kartta suunniteltuine kilpailureitteineen sekä radan profiilipiirros. FIS-kilpailujen osalta hakemukseen tulee liittää lisäksi homologointitodistus.

2.2.3. Kilpailujen myöntäminen

Mestaruuskilpailujen järjestämisoikeutta myönnettäessä otetaan huomioon järjestäjien mahdollisuudet taata kilpailujen taloudellinen kannattavuus ja se, että kilpailumaasto ja todennäköiset lumiolosuhteet täyttävät mestaruuskilpailujen pitämiseksi asetettavat vaatimukset. Päätöksen järjestäjästä tekee maastohiihdon johtoryhmän esityksestä Liiton johtokunta.

2.2.4. Valtakunnallisten mestaruuskilpailujen järjestelysopimus

Liitto tekee valitun järjestäjän kanssa kyseisiä SM-kilpailuja koskevan sopimuksen. Mallisopimus on saatavissa Liitosta.

2.2.5. Useamman lajin valtakunnalliset mestaruuskilpailut

Siinä tapauksessa, että useamman lajin valtakunnalliset mestaruuskilpailut järjestetään samanaikaisesti samalla paikkakunnalla, perii jokainen lajiryhmä oman kilpailua koskevan lupamaksunsa.

Valtakunnallisten mestaruuskilpailujen yhteyteen saa sijoittaa muita kilpailuja ainoastaan Liiton johtokunnan luvalla.

2.2.6. Ilmoittautumiset mestaruuskilpailuihin

SM-kilpailujen, Suomen Cupin sekä Hopeasomman loppukilpailun viimeinen ilmoittautumispäivä on kisaviikkoa edeltävä torstai tai kisaviikon maanantai.

SM-kilpailuihin (yleinen ja nuoret) osallistumiseksi vaaditaan aina kilpailulisenssi (A, B, Try Out) – Skipassi ei käy, vaikka oma seura järjestäisi kilpailut.

Viesti- ja joukkuekilpailujen osalta on ilmoitettava seuran joukkueet sekä kunkin joukkueen jäsenet kilpailijoiden lisenssinumeroineen ja suoritusjärjestys sekä mahdollinen joukkueen nimi. Jos seurasta ilmoitetaan useampia joukkueita samaan sarjaan, on ilmoittajan merkittävä näille paremmuusjärjestys. Mahdolliset muutokset on ilmoitettava kilpailua edeltävänä päivänä 2 tuntia ennen joukkueenjohtajien kokousta. Ennen tätä ajankohtaa ei järjestäjä saa julkistaa joukkueiden kokoonpanoa.

Vajaita viestijoukkueita ei saa ilmoittaa, mestaruuskilpailuihin saa osallistua vai täydellä joukkueella.

Viestikilpailuissa ei ole mahdollista sekajoukkueiden ilmoittaminen, joukkueen jokaisen jäsenen on edustettava samaa seuraa ja oltava samaa sukupuolta. Sekaviestikilpailuissa joukkueenjäsenet voivat jakautua eri sukupuolen edustajiin kilpailukutsun ja -ohjeen määrittämällä tavalla.

Piirikiintiöidyissä SM- ja vastaavissa sarjoissa kilpailijavalinnan tekee piiri, joka tiedottaa osallistumisoikeudesta kilpailujen järjestäjälle sekä valittujen seuroille ilmoittautumista varten.

Tuomarineuvosto voi hyväksyä ainoastaan erittäin poikkeuksellisen syyn perusteella jälki-ilmoittautumisen.

2.3. Kilpailujen toteutus

2.3.1. Ulkomaalaisten osallistuminen

SM-mitalin ja Suomen mestarin arvon voi saada Suomen kansalainen, joka edustaa suomalaista Liiton jäsenseuraa tai ulkomaalainen, joka asuu vakituisesti Suomessa ja joka kuuluu jäsenenä Liiton jäsenseuraan ja jolla on voimassa oleva Liiton myöntämä kilpailulisenssi. Sääntö koskee myös Hopeasomman loppukilpailuun osallistuvia.

2.3.2. Kilpailujen palkinnot

Kilpailujen tasosta ja osallistujien määrästä riippuen jaetaan palkintoja kilpailijoille heidän sijoitustensa perusteella mahdollisimman runsaasti ja nuorten sarjojen osalta ainakin 15 %:lle ja aikuisten sarjoissa ainakin 10 %:lle kilpailun loppuun suorittaneista.

Palkinnot ennätyksistä ovat kiellettyjä. Palkinnon arvo ei saa ylittää FIS:n määräämää arvoa.

Palkittava kilpailija on velvollinen osallistumaan palkintojenjakotilaisuuteen. Tässä tilaisuudessa on suositeltavaa käyttää seura-asuja. Hyväksyttävästä syystä palkintojenjakotilaisuudesta poisjääneelle palkinto toimitetaan ao. urheilijan seuran kustannuksella.

2.3.3. Seura-asut/värit

Kansallisissa mestaruuskilpailuissa ja Suomen Cupissa suositellaan käytettäväksi yhteisiä seura-asuja myös yksilökilpailuissa viesti- ja parisprinttikilpailujen lisäksi.

2.3.4. Tuloluetteloiden laadinta

Kilpailun tuloluettelossa on mainittava kilpailijan etu- ja sukunimi, kilpailij numero sekä seuran nimi aina täydellisenä.

Viestikilpailussa saa seuran joukkueilla olla oma joukkueimensä joukkueen järjestysnumeron rinnalla/sijasta.

2.3.5. Tulosten toimitus

Kilpailujen tulokset lähetetään viimeistään kilpailua seuraavana arkipäivänä Liitolle voimassa olevan ohjeistuksen mukaisessa muodossa. Nämä tulokset jäävät Liiton käytettäväksi korvauksetta.

Valtakunnallisten mestaruuskilpailujen ja Suomessa järjestettävien kansainvälisten kilpailujen viralliset tulokset on julkaistava [www-sivuilla](http://www.sivuilla) ja säilytettävä siellä vähintään yksi vuosi.

2.3.6. Pääsy kilpailuihin

Kilpailuun osallistuvalle on annettava vapaa pääsy kilpailuihin ja oikeus maksuttomaan pysäköintiin.

2.3.7. Joukkueenjohtajakokous

Valtakunnallisten mestaruuskilpailujen joukkueenjohtajakokoukseen on jokainen kilpailijoita tai joukkueita ilmoittanut seura oikeutettu lähettämään yhden äänivaltaisen edustajan. Milloin osallistumista on piirikohtaisesti rajoitettu, saa jokainen piiri lähettää kokoukseen lisäksi yhden puhevaltaisen edustajan. Joukkueenjohtajien kokous tulee järjestää mahdollisuuksien mukaan myös etäyhteyksin.

2.3.8. Mestaruuskilpailujen palkinnot

Valtakunnallisten mestaruuskilpailujen eri kilpailulajeissa ja sarjoissa jaetaan mitalit kullattuna, hopeoituna ja pronssisena kolmelle parhaalle. Joukkuekilpailuissa (ml. parisprintti) mitalit jaetaan vastaavasti sekä joukkueiden jäsenille että edustetulle seuralle. SM-mitalit jaetaan ja Suomen mestarin arvo myönnetään vain, mikäli osallistujia sarjaa kohti on vähintään kymmenen. Tämä rajoitus ei kuitenkaan koske joukkuekilpailuja eikä veteraanien SM-kilpailuja.

SM-kisajärjestäjä kustantaa ja tilaa mitalit liiton ohjeistuksen mukaan.

Lisäksi järjestäjä antaa muita palkintoja nuorten sarjoissa vähintään 15 %:lle sekä Hopeasompa-sarjoissa vähintään 30 parhaalle sprinttisarjoissa, 20 parhaalle henkilökohtaisissa normaalimatkojen sarjoissa ja 10 parhaalle/sarja viestisarjoissa.

SM-kisoissa (yleinen sarja, nuorten sarjat ja Hopeasompa-loppukilpailun 16-v. sarja) palkitaan myös henkilökohtaisten matkojen voittaneiden kilpailijoiden henkilökohtainen valmentaja.

Liitolla on oikeus jakaa kilpailulajikohtaisia kunniapalkintoja.

Valtakunnan mestaruuskilpailujen eri kilpailulajeissa mitalit jakavat ensisijaisesti Liiton johtokunnan tai maastohiihdon johtoryhmän jäsenet.

2.3.9. Mestaruuskilpailujen tulosten jakelu

Valtakunnallisten mestaruuskilpailujen viralliset tulokset tulee julkaista järjestäjän ja Liiton tuloksille tarkoitetuilla nettisivuilla.

3. LAJIKOHTAISET MÄÄRÄYKSET

3.1. Maastohiihto

3.1.1. Lämpötilan ja sään vaikutus

Jos ilman lämpötila on tunti ennen kilpailun ensimmäistä lähtöä kylmempi kuin $-20.0\text{ }^{\circ}\text{C}$, kilpailua ei saa järjestää tai kilpailun aloitusajankohtaa on siirrettävä.

Kilpailun tuomarineuvosto voi lyhentää kilpailumatkaa olosuhteiden (lämpötilan, tuulen tai muun kilpailun turvalliseen läpivientiin vaikuttavan tekijän) johdosta.

Jos ilman lämpötila on -15.0 ja $-20.0\text{ }^{\circ}\text{C}$ välillä, tuomarineuvoston tulee kokoontua ja tehdä päätös kilpailun järjestämisestä tai sen aloitusajankohdan siirtämisestä ottaen huomioon radan, tuulen ja kosteuden vaikutus kilpailijoihin.

Kuitenkin 20 km:llä ja sitä pidemmällä matkoilla sekä 16-vuotiaiden ja nuorempien sarjoissa kilpailun järjestäminen on kielletty, mikäli ilman lämpötila on alhaisempi kuin $-15.0\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Veteraanien SM-hiihtojen pakkasraja on $-17.0\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Tuomarineuvosto voi poikkeustapauksissa sallia kilpailemisen kuivassa ja tuulettomassa säässä, vaikka lämpötila alittaisi edellä mainitun rajan, ei kuitenkaan 16-vuotiaiden ja nuorempien sarjoissa. Kilpailijoita ei voida tällöin velvoittaa osallistumaan eikä kilpailulla saa olla luokittelu- tai katsastusmerkitystä.

Edellä mainitussa tilanteessa kilpailunjärjestäjä on velvoitettu palauttamaan puolet osallistumismaksusta kilpailijoille, jotka eivät osallistu kilpailuun vallitsevan säätilan takia.

Kilpailun johtaja vastaa siitä, että lämpötila mitataan maalialueella ja radan oletettavasti kylmimmässä paikassa tunti ennen kilpailua varjossa metrin korkeudelta.

Tämän pykälän määräykset eivät koske massahiihtoja. Niiden sallitusta lämpötilasta on säädetty kansainvälisissä säännöissä ja järjestäjän ohjeissa.

3.1.2. Hiihtorata ja liikenneväylä

Hiihtoradan ylittäessä liikenneväylän tai hiihtoradan sivutessa välittömästi liikenneväylää (yhteinen silta) on nämä kohdat aina merkittävä sekä liikenneväylän että hiihtoradan varteen asetettavilla varoitustauluilla. Lisäksi on paikalle asetettava kilpailujen ajaksi henkilövarmistus.

3.1.3. Osallistumisrajoitukset

Miesten yleisen sarjan Suomen mestaruuskilpailuihin sekä Hopeasompa-loppukilpailuihin voidaan osallistumista rajoittaa Liiton johtokunnan vuosittain päättämällä tavalla.

3.1.4. Ikäryhmät ja alaikärajat

Kilpailijan ikä määritellään sääntökohdan 1.1.10. perusteella.

3.1.4.1. Henkilökohtaiset matkat

Henkilökohtaisilla matkoilla 14-vuotiaiden ja nuorempien kilpailijoiden tulee osallistua ikäluokkansa mukaiseen sarjaan, mikäli sellainen on tarjolla. Mikäli sellaista ei ole tarjolla, kilpailija saa osallistua ikäryhmäänsä nähden seuraavan ikäryhmän kilpailusarjaan (esim. 6 > 8, 8 > 10, 10 > 12, 12 > 14 ja 14 > 16).

15-vuotiaiden ja vanhempien kilpailijoiden tulisi osallistua ikäluokkansa mukaiseen sarjaan, mutta he saavat osallistua myös ikäluokkaansa nähden vanhempaan (veteraanien osalta nuorempaan) sarjaan, mikäli osallistujakiintiötä tai muita rajoituksia ei ole erikseen asetettu.

3.1.4.2. Joukkuekilpailut

Joukkuekilpailuissa 14-vuotiaiden ja nuorempien kilpailijoiden tulisi osallistua ikäryhmäänsä mukaiseen sarjaan, mutta he saavat osallistua myös ikäryhmäänsä nähden seuraavan ikäryhmän kilpailusarjaan (esim. 6 > 8, 8 > 10, 10 > 12, 12 > 14 ja 14 > 16).

15-vuotiaiden ja vanhempien kilpailijoiden tulisi osallistua ikäluokkansa mukaiseen sarjaan, mutta he saavat osallistua myös ikäluokkaansa nähden vanhempaan (veteraanien osalta nuorempaan) sarjaan, mikäli osallistujakiintiötä tai muita rajoituksia ei ole erikseen asetettu.

Kaikissa joukkuekilpailuissa, pois lukien Suomen Cupin ja yleisen sarjan SM-kilpailujen joukkuekilpailut, vähintään yhden joukkueen jäsenen tulee olla ikäluokkansa mukaisessa sarjassa. Suomen Cupin ja yleisen sarjan SM-kilpailujen joukkuekilpailuissa vähintään yhden joukkueen jäsenen tulee olla vähintään 17-vuotias (18-sarjalainen).

3.1.4.3. Valtakunnalliset mestaruuskilpailut

Valtakunnallisissa mestaruuskilpailuissa jokaisen kilpailijan tulee osallistua ikäluokkansa mukaiseen sarjaan, mutta:

- 12-vuotiaat saavat osallistua nuorimpana ikäluokkana Hopeasompa-loppukilpailun henkilökohtaisiin sarjoihin ja viestikilpailuun.
- 16-vuotiaat saavat osallistua 17-vuotiaiden SM-kisoihin, jos kisoissa ei ole omaa ikäsarjaa.
- 16-vuotiaat ja vanhemmat saavat osallistua yleisen sarjan SM-hiihtoihin, mikäli osallistujakiintiötä tai muita rajoituksia ei ole erikseen asetettu.
- Joukkuekilpailuissa kilpailijat saavat osallistua ikäluokkaansa nähden vanhempaan (veteraanien osalta nuorempaan) sarjaan, kunhan kohdassa 3.1.4.2. mainitut joukkuekilpailuja koskevat säännöt täyttyvät.

3.1.4.4. Massahiihdot

Massahiihtotapahtumissa osallistujien ikäraja on kilpailunjärjestäjän päätettävissä. Järjestäjän tulee huomioida osallistumisen ikäraja ja ikäkatteioita määrittäessään kilpailun pituus, kilpailuradan vaativuus, vallitsevat olosuhteet ja kilpailun taso.

3.1.5. Valtakunnallisten mestaruuskilpailujen kilpailulajit

Maastohiihdon valtakunnalliset mestaruuskilpailut järjestetään vuosittain Liiton päättämissä kilpailulajeissa ja ikäsarjoissa.

Päätös kunkin vuoden kilpailulajeista on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kyseisen vuoden FIS-kalenteri on vahvistettu.

3.1.6. Mestaruuskilpailujen hiihtotavat ja lähtömuodot

Liitto päättää vuosittain valtakunnallisten mestaruuskilpailujen hiihtotavat ja lähtömuodot kilpailukohtaisesti ja sarjoittain.

3.1.7. Lähtöjärjestys

Mestaruuskilpailujen ja FIS-kisojen lähtöjärjestyksessä on pääsääntöisesti käytettävä voimassa olevaa lähtöjärjestyksen suositusta. Käytetty peruste on merkittävä lähtölistoihin. Kilpailun tuomarineuvostolla on lopullinen päätävävalta käytettävästä lähtöryhmittelystä ja urheilijoiden sijoittelusta arvontaryhmiin.

Jos mestaruuskisaa joudutaan siirtämään, on tuomarineuvoston tehtävä päätös lähtöjärjestyksen säilyttämisestä tai uusimisesta.

Mikäli seuralla on viestissä ilmoitettuna useita joukkueita, voidaan pakottavissa tilanteissa nostaa huonomman lähtöpaikan joukkueesta urheilija paremman lähtöpaikan joukkueeseen ilman, että tämän paremman lähtöpaikan joukkueen lähtöpaikka muuttuu.

3.1.8. Lähtöarvonta

Lähtöjärjestyksen muodostamisessa ja/tai lähtöryhmien määrittämisessä voidaan aina käyttää FIS-pisteitä tai muuta hyväksyttyä pisteytysjärjestelmää.

Jos mestaruuskilpailujen henkilökohtaisessa lajissa tehdään lähtöarvonta, menetellään seuraavasti:

- Yleisen sarjan kilpailuun muodostetaan kaksi tai useampia lähtöryhmiä. Ryhmittelyn suorittaa järjestäjän avustuksella Liiton tähän tehtävään nimeämä henkilö.
- Nuorten sarjoissa muodostetaan lähtöarvontaa varten kaksi tai useampia lähtöryhmiä. Ryhmittelyn suorittaa järjestäjän avustuksella Liiton tähän tehtävään nimeämä henkilö.
- Hopeasompa-loppukilpailujen henkilökohtaisten lajien sarjoissa lähtöjärjestys muodostetaan arpomalla.

Kunkin kilpailijan lähtöryhmän tulee näkyä julkaistavissa lähtölistoissa.

3.1.9. Viestijoukkueet

Vajaita viestijoukkueita ei saa ilmoittaa, kilpailuihin saa osallistua vai täydellä joukkueella. Jokaisen viestijoukkueen urheilijan tulee noutaa oma kilpailunumeronsa järjestäjän määrittämästä paikasta viimeistään 30 minuuttia ennen viestikilpailun virallista lähtöaikaa. Muussa tapauksessa seura tai viestijoukkue menettää osallistumisoikeutensa kyseiseen viestikilpailuun. Tuomarineuvostolla on mahdollisuus antaa joukkueelle osallistumisoikeus force majeure -tapauksissa.

3.1.10. FIS-pisteisiin perustuva lähtöjärjestys

Mikäli lähtöjärjestyksen muodostamisessa tai lähtöryhmien määrittämisessä käytetään FIS-pisteitä, näiden tulee perustua kilpailupäivänä voimassa olevaan FIS-pistelistaan.

FIS-pistelistöjen julkaisuaikankohdat ja voimassaoloajat (Deadlines FIS Points Lists Cross-Country) löytyvät ositteesta <https://www.fis-ski.com/cross-country/documents>.

4. LÄHTÖJÄRJESTYKSEN SUOSITUKSET JA LAJIKOHTAISET ERITYISMÄÄRÄYKSET

4.1. FIS/SM/Suomen Cup, yleiset sarjat

4.1.1. Väliaikalähdöt

Sarjan lähtöryhmät määräytyvät FIS:n distance-pisteiden mukaan seuraavasti:

- Lähtöryhmän 1 muodostavat 20 parasta.
- Lähtöryhmän 2 muodostavat 20 seuraavaa.
- Lähtöryhmän 3 muodostavat loput FIS:n distance-pisteitä keränneet kilpailijat.
- Lähtöryhmän 4 muodostavat pisteettömät

Sarjan alussa lähtevät lähtöryhmän 4 kilpailijat arvotussa järjestyksessä. Seuraavaksi lähtevät lähtöryhmän 3 kilpailijat pisteidensä mukaisessa järjestyksessä, parhaiten menestynyt viimeisenä. Sarjan lopussa lähtevät vuorotellen lomitettuina lähtöryhmän 2 ja lähtöryhmän 1 kilpailijat, kummatkin ryhmät erikseen pisteidensä mukaisessa järjestyksessä, parhaiten sijoittuneet viimeisinä (.42, 41, 40, 20, 39, 19, 38, 18, ..., 24, 4, 23, 3, 22, 2, 21, 1.). Tuomarineuvosto voi erikseen päättää, että lähtöjärjestys lähtöryhmän sisällä onkin arvottu eikä pisteiden mukainen.

4.1.2. Sprintin karsinta

Sarjan lähtöryhmät määräytyvät FIS:n pisteiden mukaan seuraavasti:

- Lähtöryhmän 1 muodostavat 20 eniten FIS:n sprinttipisteitä saanutta kilpailijaa.
- Lähtöryhmän 2 muodostavat loput FIS:n sprinttipisteitä saaneet kilpailijat.
- Lähtöryhmän 3 muodostavat ne kilpailijat, joilla on vain FIS:n distance-pisteitä.
- Lähtöryhmän 4 muodostavat kokonaan ilman FIS-pisteitä olevat kilpailijat.

Sarjan alussa lähtevät lähtöryhmän 1 kilpailijat, joiden keskinäinen järjestys arvotaan. Seuraavaksi lähtevät lähtöryhmän 2 kilpailijat pisteidensä mukaisessa järjestyksessä, parhaiten menestynyt ensimmäisenä. Seuraavaksi lähtevät lähtöryhmän 3 kilpailijat pisteidensä mukaan järjestyksessä, parhaiten menestynyt ensimmäisenä. Sarjan lopussa lähtevät lähtöryhmän 4 kilpailijat arvotussa järjestyksessä.

4.1.3. Yhdistelmähiihto / yhteislähtö

Sarjan lähtöryhmät määräytyvät FIS:n distance-pisteiden mukaan seuraavasti:

- Lähtöryhmän 1 muodostavat FIS:n distance-pisteitä keränneet kilpailijat.
- Lähtöryhmän 2 muodostavat pisteettömät.

Sarjan alun lähtöpaikat saavat lähtöryhmän 1 kilpailijat pisteidensä mukaisessa järjestyksessä, parhaiten menestynyt ensimmäisenä. Loput lähtöpaikat määräytyvät lähtöryhmän 2 kilpailijoille arvotussa järjestyksessä.

4.1.4. Viestijoukkueiden lähtöjärjestys

Joukkueet jaetaan lähtöryhmiin seuraavasti:

- Lähtöryhmä 1 ovat edellisenä vuonna yleisen sarjan SM-viestissä mukana olleet joukkueet, jotka sijoituivat 10 parhaan joukkoon. Lähtöryhmään 1 hyväksytään vain yksi joukkue/seura. Mikäli seuralla oli useampi joukkue 10 parhaan joukossa, seuran ykkösjoukkueeksi katsotaan se joukkue, joka sijoittui parhaiten.
- Lähtöryhmä 2 ovat kuluvana kautena Suomen Cupissa pisteitä keränneet seurojen ykkösjoukkueet.
- Lähtöryhmä 3 ovat muut seurojen ykkösjoukkueet (ja ainoat joukkueet).
- Lähtöryhmä 4 ovat loput seurojen II-, III- ja IV-joukkueet.

Lähtöryhmän 1 lähtöpaikka määräytyy edellisvuoden sijoituksen perusteella, paras ensin. Ryhmässä 2 lähtöpaikka määräytyy Suomen Cupin pistemäärän mukaan, paras ensin. Lähtöryhmässä 3 joukkueiden lähtöpaikka arvotaan. Lähtöryhmässä 4 kaikki kakkosjoukkueet sijoitetaan lähtöjärjestyksessä ennen kolmosjoukkueita jne. Kakkos-, kolmos- jne. joukkueiden keskinäinen lähtöjärjestys määräytyy ykkösjoukkueiden lähtöjärjestyksen (lähtöryhmät 1–3) mukaan. Lähtöryhmä 1 saa parhaat lähtöpaikat, sitten lähtevät ryhmät järjestyksessä 2, 3 ja 4.

4.2. Parisprintin lähtöjärjestyksen tekeminen

4.2.1. Joukkueiden kilpailunumerot

Joukkueiden numerointi tehdään ilmoittautumisessa annetun kokoonpanon perusteella seuraavasti:

- Jokaiselle kilpailijalle haetaan sen hetkisen voimassa olevan FIS-listan mukaiset pisteet.
- FIS-pisteistä (distance, sprint) käytetään urheilijalle edullisempaa.
- Jos urheilijalla ei ole lainkaan FIS-pisteitä, käytetään arvoa 999.
- Joukkueen pistemäärä on sen jäsenten pisteiden summa.
- Pienimmän pistemäärän joukkue saa pienimmän kilpailunumeron, muut pistemäärän mukaisessa järjestyksessä suurenevan numeron
- Jos joukkueilla on sama pistemäärä, pienimmän numeron saa se joukkue, jonka urheilijalla on pienin pistemäärä. Jos nekin ovat samat, arpa määrää järjestyksen.

4.2.2 Parisprintin määritelmä

Parisprinttikilpailu alkaa karsintakierroksella, joka toteutetaan väliaikalähtökilpailuna. Karsinnassa kumpikin joukkueen jäsen hiihtää yhden kierroksen. Karsinnan jälkeen hiihdetään finaali viestin tapaan kahden hengen joukkuein, jossa kumpikin urheilija hiihtää vuorotellen 3–6 kierrosta. Osuuksien lukumäärä ja pituus tulee julkaista kilpailukutsussa.

Parisprintin karsinnassa tulee käyttää väliaikalähtöä. Lähtöväli voi olla 10, 15, 20 tai 30 sekuntia. Ensimmäiselle osuudelle ilmoitetut kilpailijat hiihtävät ensin ja toisen osuuden hiihtäjät heidän jälkeensä FIS-pisteiden mukaisessa paremmuusjärjestyksessä. Molempien kilpailijoiden henkilökohtaiset osuusajat lasketaan yhteen, minkä perusteella määritetään karsinnan tulokset.

4.2.2.1 Karsinnan lähtöjärjestys

Karsinnan lähtöjärjestys muodostetaan seuraavasti:

- Ensin hiihtävät ensimmäisen osuuden hiihtäjät joukkueen FIS-pisteiden mukaisessa paremmuusjärjestyksessä (pienimpien FIS-pisteiden joukkuesummista suurimpaan).
- Tämän jälkeen hiihtävät toisen osuuden hiihtäjät saman periaatteen mukaisesti.

4.2.2.2 Finaalin lähtöjärjestys

Finaalin lähtöjärjestys muodostetaan karsinnan tulosten perusteella. Mikäli kahdella joukkueella on sama aika, paremman lähtöpaikan saa joukkue, jonka jäsenten yhteenlaskettu FIS-pistemäärä on pienempi. Mikäli FIS-pisteetkin ovat samat, joukkueiden keskinäinen lähtöjärjestys arvotaan.

4.2.2.3 Joukkueiden viime hetken kokoonpanomuutokset

Mikäli joukkueen kokoonpanoon tulee viimehetken muutos esim. sairastumisen vuoksi, joukkueen lähtöpaikka karsinnassa säilyy ennallaan.

4.2.3. Karsinnan korvaus alkuerillä

Karsinta voidaan korvata myös alkuerillä, joissa kumpikin urheilija hiihtää yhtä monta osuutta kuin finaalissa. Tällöin käytettävän erämäärän päättää kilpailun tuomarineuvosto huomioiden käytettävän radan leveys ja joukkueiden yleinen tasoero.

4.2.3.1 Joukkueiden jako alkueriin

Mikäli karsinta korvataan alkuerillä, joukkueiden jakaminen alkueriin (karsintaeriin) tehdään lopullisen kokoonpanon ilmoittamisen jälkeen seuraavasti:

- Jokaiselle kilpailijalle haetaan sen hetkisen voimassa olevan FIS-listan mukaiset pisteet.
- FIS-pisteistä (distance, sprint) käytetään urheilijalle edullisempaa.
- Jos urheilijalla ei ole lainkaan FIS-pisteitä, käytetään arvoa 999.
- Joukkueen pisteet ovat sen jäsenten pisteiden summa.
- Joukkueet asetetaan pistesumman mukaisesti pienimmästä suurimpaan.
- Jos joukkueilla on sama pistemäärä, joukkueista ensimmäiseksi asetetaan se joukkue, jonka urheilijalla on pienin pistemäärä. Jos nekin ovat samat, arpa määrää järjestyksen.
- Pistemäärältään pienin joukkue sijoitetaan erään 1, toinen erään 2, jne. Kun jokaiseen erään on sijoitettu yksi joukkue, toistetaan sijoittaminen nyt viimeisestä erästä ensimmäiseen ja näin siksakilla sijoitetaan kaikki joukkueet alkueriin.

4.2.3.2. Erien kilpailujärjestyksen arvonta

Joukkueiden lähtöjärjestyksen määrittämisen jälkeen suoritetaan arvonta, missä järjestyksessä alkuerät hiihdetään. Ensimmäisenä kilpailtava erä saa numeron 1, toinen 2, jne.

4.2.3.3. Joukkueiden lähtöpaikka erässä

Erän sisällä joukkueen lähtöpaikka on sama kuin missä järjestyksessä joukkueet sijoitettiin eriin. Lähtöpaikka ei siis ole sama kuin kilpailunumero.

4.2.3.4. Finaalin lähtöjärjestys

Joukkueiden lähtöjärjestys finaalissa määräytyy alkuerien tulosten perusteella.

4.2.3.5. Joukkueiden viime hetken kokoonpanomuutokset

Mikäli joukkueen kokoonpanoon tulee muutoksia alkuerien eräjaon julkistamisen jälkeen, joukkue sijoitetaan lähtemään alkuerässään viimeisenä. Jos samaan alkuerään sattuu useita joukkueiden kokoonpanomuutoksia, näiden joukkueiden keskinäinen lähtöjärjestys säilyy ennallaan.

Jos joukkueen kokoonpanon muutos johtuu viime hetken sairastapauksesta ja sairastuneen urheilijan korvaa saman seuran toisesta kilpailuun ilmoitetusta joukkueesta nostettu urheilija, ylemmän joukkueen lähtöpaikka säilyy entisellään.

4.2.4. Suksien voitelu

Parisprintissä alkuerien ja finaalien aikana suksien voitelu on kielletty.

4.3. Nuorten sarjat (23 v. ja 20 v.)

4.3.1. Väliaikalähdöt

Sarjan lähtöryhmät määräytyvät FIS:n distance-pisteiden mukaan seuraavasti:

- Lähtöryhmän 1 muodostavat FIS-pisteitä keränneet kilpailijat.
- Lähtöryhmän 2 muodostavat pisteettömät

Sarjan alussa lähtevät lähtöryhmän 2 kilpailijat arvotussa järjestyksessä. Seuraavaksi lähtevät lähtöryhmän 1 kilpailijat FIS-pisteidensä mukaisessa järjestyksessä, parhaiten sijoittunut viimeisenä.

4.3.2. Sprintin karsinta

Sarjan lähtöryhmät määräytyvät FIS-pisteiden mukaan seuraavasti:

- Lähtöryhmän 1 muodostavat 20 eniten FIS:n sprinttipisteitä saanutta kilpailijaa.
- Lähtöryhmän 2 muodostavat loput FIS:n sprinttipisteitä saaneet kilpailijat.
- Lähtöryhmän 3 muodostavat ne kilpailijat, joilla on vain FIS:n distance-pisteitä.
- Lähtöryhmän 4 muodostavat ilman FIS-pisteitä olevat kilpailijat

Sarjan alussa lähtevät lähtöryhmän 1 kilpailijat, joiden keskinäinen järjestys arvotaan. Seuraavaksi lähtevät lähtöryhmän 2 kilpailijat pisteidensä mukaisessa järjestyksessä, parhaiten menestynyt ensimmäisenä. Seuraavaksi lähtevät lähtöryhmän 3 kilpailijat pisteidensä mukaan järjestyksessä, parhaiten menestynyt ensimmäisenä. Sarjan lopussa lähtevät lähtöryhmän 4 kilpailijat arvotussa järjestyksessä.

4.3.3. Yhdistelmähiihto / yhteislähtö

Sarjan lähtöryhmät määräytyvät FIS-pisteiden mukaan seuraavasti:

- Lähtöryhmän 1 muodostavat FIS:n distance-pisteitä keränneet kilpailijat.
- Lähtöryhmän 2 muodostavat kilpailijat, joilla ei vielä ole pisteitä.

Sarjan alun lähtöpaikat saavat lähtöryhmän 1 kilpailijat pisteidensä mukaisessa järjestyksessä parhaiten menestynyt ensimmäisenä. Seuraavilla lähtöpaikoilla ovat lähtöryhmän 2 kilpailijat arvotussa järjestyksessä.

4.3.4. Viestit

Joukkueiden numerointi tehdään alustavassa ilmoittautumisessa annetun kokoonpanon perusteella seuraavasti:

- Jokaiselle kilpailijalle haetaan sen hetkisen voimassa olevan FIS-listan mukaiset distance-pisteet.
- Jos urheilijalla ei ole lainkaan FIS-pisteitä, käytetään arvoa 400.
- Joukkueen pistemäärä on sen jäsenten pisteiden summa.
- Pienimmän pistemäärän joukkue saa pienimmän kilpailunumeron, muut pistemäärän mukaisessa järjestyksessä suurenevan numeron
- Jos joukkueilla on sama pistemäärä, pienimmän numeron saa se joukkue, jonka urheilijalla on pienin pistemäärä. Jos nekin ovat samat, arpa määrää järjestyksen.

Joukkueen lähtöpaikka määräytyy lopullisen kokoonpanon ilmoittamisen jälkeen uusimalla edellä kuvattu laskenta. Lähtöpaikka ei siis ole sama kuin kilpailunumero.

Mikäli joukkueen kokoonpanoon tulee muutoksia kokoonpanojen julkistamisen jälkeen, joukkue sijoitetaan viimeiselle lähtöpaikalle. Jos muutoksia on useammalla kuin yhdellä joukkueella, säilyy näiden joukkueiden keskinäinen lähtöjärjestys ennallaan.

4.3.5. Parisprintti

Katso 4.2 Parisprintin lähtöjärjestyksen tekeminen.

4.4. Nuorten sarjat (17 v. ja 18 v.)

4.4.1. Väliaikalähdöt

Sarjan lähtöryhmät määräytyvät FIS:n distance-pisteiden mukaan seuraavasti:

- Lähtöryhmän 1 muodostavat FIS-pisteitä keränneet kilpailijat.
- Lähtöryhmän 2 muodostavat kilpailijat, joilla ei vielä ole pisteitä.

Sarjan alussa lähtevät lähtöryhmän 2 kilpailijat arvotussa järjestyksessä. Seuraavaksi lähtevät lähtöryhmän 1 kilpailijat FIS-pisteidensä mukaisessa järjestyksessä, parhaiten menestynyt siis viimeisenä.

4.4.2. Sprintin karsinta

Sarjan lähtöryhmät määräytyvät FIS-pisteiden mukaan seuraavasti:

- Lähtöryhmän 1 muodostavat FIS-pisteitä saaneet kilpailijat.
- Lähtöryhmän 2 muodostavat kilpailijat, joilla ei vielä ole pisteitä.

Sarjan alussa lähtevät lähtöryhmän 1 kilpailijat pisteidensä mukaisessa järjestyksessä, parhaiten menestynyt ensimmäisenä. Sarjan lopussa lähtevät lähtöryhmän 2 kilpailijat arvotussa järjestyksessä.

FIS-pisteistä (distance tai sprint) käytetään urheilijalle edullisempaa pistemäärää.

4.4.3. Yhdistelmähiihto / yhteislähtö

Sarjan lähtöryhmät määräytyvät FIS:n distance-pisteiden mukaan seuraavasti:

- Lähtöryhmän 1 muodostavat FIS-pisteitä keränneet kilpailijat.
- Lähtöryhmän 2 muodostavat kilpailijat, joilla ei vielä ole pisteitä.

Sarjan alun lähtöpaikat saavat lähtöryhmän 1 kilpailijat pisteidensä mukaisessa järjestyksessä, parhaiten menestynyt ensimmäisenä. Lähtöryhmän 2 kilpailijoiden lähtöpaikka määräytyy arvotussa järjestyksessä sarjan loppuun.

4.4.4. Viestit

Joukkueiden numerointi tehdään alustavassa ilmoittautumisessa annetun kokoonpanon perusteella seuraavasti:

- Jokaiselle kilpailijalle haetaan ilmoittautumisten päättymispäivänä julkaistuna olevan FIS-listan pisteet. FIS-pisteistä (distance tai sprint) käytetään urheilijalle edullisempaa pistemäärää.
- Jos urheilijalla ei ole lainkaan FIS-pisteitä, käytetään arvoa 600.
- Joukkueen pistemäärä on sen jäsenten pisteiden summa.
- Pienimmän pistemäärän joukkue saa pienimmän kilpailunumeron, muut pistemäärän mukaisessa järjestyksessä suurenevan numeron
- Jos joukkueilla on sama pistemäärä, pienimmän numeron saa se joukkue, jonka urheilijalla on pienin pistemäärä. Jos nekin ovat samat, arpa määrää järjestyksen.

Joukkueen lähtöpaikka määräytyy lopullisen kokoonpanon ilmoittamisen jälkeen uusimalla edellä kuvattu laskenta. Lähtöpaikka ei siis ole sama kuin kilpailunumero.

Mikäli joukkueen kokoonpanoon tulee muutoksia kokoonpanojen julkistamisen jälkeen, joukkue sijoitetaan viimeiselle lähtöpaikalle. Jos muutoksia on useammalla kuin yhdellä joukkueella, säilyy näiden joukkueiden keskinäinen lähtöjärjestys ennallaan.

4.4.5. Parisprintti

Katso 4.2 Parisprintin lähtöjärjestyksen tekeminen.

4.5. Hopeasompa

4.5.1. Väliaikalähdöt ja sprintin karsinta

Kunkin sarjan kaikki kilpailijat kuuluvat samaan lähtöryhmään ja lähtönumerot määräytyvät satunnaisesti arpomalla.

4.5.2. Viestit

Joukkueet jaetaan neljään lähtöryhmään seuraavasti:

- Lähtöryhmä 1 on piirien ilmoittamat parhaat joukkueet.
- Lähtöryhmä 2 on muut seurojen ykkösjoukkueet.
- Lähtöryhmä 3 on seurojen kakkos- ja kolmosjoukkueet.
- Lähtöryhmä 4 on mahdolliset yhdistelmäjoukkueet (ks. 4.5.3.).

Jokaisen lähtöryhmän sisällä joukkueiden lähtöpaikka arvotaan. Lähtöryhmä 1 saa parhaat lähtöpaikat, sitten lähtevät ryhmät järjestyksessä 2, 3 ja 4.

4.5.3. Yhdistelmäjoukkueet

Kilpailuun voidaan hyväksyä myös yhdistelmäjoukkueet. Päätöksen yhdistelmäjoukkueiden osallistumisesta tekee kilpailun järjestäjä ja tuomarineuvosto. Yhdistelmäjoukkueet osallistuvat viestikilpailuun kilpailun ulkopuolella.

Yhdistelmäjoukkueilla tarkoitetaan eri seurojen edustajien muodostamaa joukkuetta, jossa urheilijat ovat samaa sukupuolta ja saavat osallistua sukupuolensa mukaiseen kilpailuun. Yhdistelmäjoukkueella voidaan tarkoittaa myös saman seuran tai eri seurojen edustajien muodostamaa joukkuetta, jossa urheilijat ovat eri sukupuolta ja saavat tällöin osallistua poikasarjojen kilpailuun.

Yhdistelmäjoukkueiden osalta kilpailijoiden tulee täyttää kaikilta osin kotimaan kilpailusääntöjen kohta 3.1.4. Ikäryhmät ja alaikärajat.

4.6. Veteraanit

4.6.1. Henkilökohtaiset sarjat

Kunkin sarjan kaikki kilpailijat kuuluvat samaan lähtöryhmään ja lähtönumerot määrittyvät satunnaisesti arpomalla.

4.6.2. Viestit

Joukkueet jaetaan lähtöryhmiin seuraavasti:

- Lähtöryhmä 1 ovat kaikki seurojen ykkösjoukkueet.
- Lähtöryhmä 2 ovat loput seurojen joukkueet.

5. HENKILÖKOHTAISET XCX-KILPAILUT

5.1. Määritelmä

Henkilökohtaiset XCX-kilpailut alkavat karsintakilpailulla, joka toteutetaan väliaikalähdöin. Karsintakilpailun jälkeen valikoituneet urheilijat kilpailevat loppukilpailussa, jossa käytetään erikokoisia eriä yhteislähdöin.

5.2. Rata ja määrittelyt

Rata	Valmistelut ja määritelmät	
	Perinteinen hiihtotapa	Vapaa hiihtotapa
RATA		
Suosittelava homologointikategoria	C	D
Perinteisten latujen määrä	4 latua	/
Latujen välinen etäisyys	Minimi 1.2 m	/
Radalla käytettävät esteet * Tuomarineuvosto ja järjestäjä määrittävät radalla käytettävät esteet, niiden määrän sekä vaikeustason	Aaltolatu Pujottelu Kumpareikko Tiukat käännökset Hypyt Eritasoaskellus Kallistukset	Aaltolatu Pujottelu Kumpareikko Tiukat käännökset Hypyt Eritasoaskellus Kallistukset
Pituus	0.6–1.2 km	0.8–1.2 km
LÄHTÖ		
Valmistelut	Oma kaista karsinnassa Erävaiheessa 6 kaistaa tai kilpailijoita vastaava määrä	Oma kaista karsinnassa Erävaiheessa 6 kaistaa tai kilpailijoita vastaava määrä
Ladut	1/kaista	1/kaista Lähtölatujen käyttö ei ole pakollista
Latujen pituus lähtölinjan jälkeen	Lähtöalueen loppuun	15 m
Latujen välinen etäisyys	1.8 m	1.8 m
MAALI		
Minimileveys	6 m	9–12 m
Kaistojen lukumäärä	3 latua/kaistaa	3–4 kaistaa yksi kaista 3 m
Latujen välinen etäisyys	Minimissään 1.2 m	

Karsintakilpailussa käytettävän radan tulisi olla sama, jota käytetään loppukilpailuissa.

Radan tulisi noudattaa yleisiä maastohiihtoradan periaatteita eli radan tulisi sisältää vaihtelevaa maastoa sekä nousu- ja laskusuuksia. Radalla tulee olla suoria osioita, jotka ovat riittävän leveitä ja pitkiä ohitusten mahdollistamiseksi. Radan suunnittelussa tulee huomioida kilpailijoiden ikä, taitotaso, turvallisuus sekä olosuhteet.

Ennen kaikkea radalla olevat alamäet ja tekniset osuudet tulee suunnitella turvallisiksi ja niiden suunnittelussa tulee huomioida mahdolliset olosuhdevaihtelut, esimerkiksi jäinen olosuhde.

Radan merkinnöissä, varsinkin kallistuksissa, kumpuilevien maastokohtien ja esteiden osalta on käytettävä selkeitä merkintätapoja, kuten maalia ja havutuksia. Pujotteluesteiden osalta tulee käyttää selkeästi erottuvia, kierrettäviä esteitä. Esteiden tulee olla turvallisia ja niiden tarkoituksena on kehittää kilpailijoiden taitoja sekä tasapainoa.

Urheilijoilla tulee olla mahdollisuus harjoitella kilpailuradalla. Harjoittelussa radan tulee olla mahdollisimman samalla tavalla valmisteltu ja merkitty kuin kilpailussa.

5.3. Lähtöjärjestys ja -tapa

Karsinnassa tulee käyttää väliaikalähtöä. Lähtöväli voi olla 10, 15, 20 tai 30 sekuntia.

Jos käytetään kahta rata kierrosta, voidaan käyttää ryhmiteltyä väliaikalähtöä.

Siinä tapauksessa, että karsintakilpailun ajat ovat samat, jatkopaikka, jatkoon pääsy arvotaan. Sama aika karsinnassa ei muuta kilpailijoiden enimmäismäärää alkuerissä (30/24/16). Karsintakilpailun aika tulisi mahdollisuuksien mukaan mitata 0,01 sekunnin tarkkuudella.

Karsintakilpailun perusteella alkueristä pudonneille kilpailijoille voidaan järjestää väliaikalähtönä käytävä toinen karsintahiihto. Lähtöväli voi olla 10, 15, 20 tai 30 sekuntia. Tuomarineuvosto päättää lopullisten tulosten määräytymisen toisen karsintahiihdon osallistujien osalta. Päätöksessä tulee huomioida vallitsevat olosuhteet sekä olosuhteet ensimmäisessä karsintakilpailussa. Tuomarineuvosto voi käyttää vaihtoehtoina esimerkiksi karsintakilpailujen yhteenlaskettuja aikoja tai karsintakilpailujen ajoista parempaa aikaa.

5.4. Loppukilpailut (alkuerät, välierät ja finaalit)

Erälähtöä on käytettävä (ICR 315.5). Erien lähetyksessä tulee käyttää elektronista lähetyjärjestelmää (lähtösignaalia) tai starttipistoolia. Eräviheen lähdön osalta noudatetaan yhteislähdön lähtöprosessia.

XCX-kilpailuissa tuomarineuvosto päättää eristä, mukaan lukien B-finaalin järjestämisestä.

Loppukilpailuissa lähtöpaikat valitaan seuraavilla perusteilla:

- alkuerät: käytetään karsintakilpailun aikoja (sijoituksia, mikäli käytettävissä ei ole ajanottoa)
- välierät: käytetään alkuerän sijoitusta ja karsintakilpailun aikoja
- finaalit: käytetään välierien sijoitusta ja karsintakilpailun aikoja

Kilpailijoiden sijoittuminen alkueriin määräytyy karsintakilpailun lopputulosten perusteella. Sijoittuminen seuraaviin eriin perustuu niin ikään sijoitukseen tai aikaan edellisen kierroksen erissä. Alla oleva taulukko kuvaa periaatetta, jonka mukaan kilpailijat jaetaan eri eriin, kun erissä ei oteta aikoja.

TAULUKKO A

Alkuerät, joissa kuusi kilpailijaa viidessä erässä.

TAULUKKO A					
<i>Alkuerät, joissa 5 erässä 6 kilpailijaa, enintään 30 kilpailijaa.</i>					
Jakautuminen	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5
Karsintasijoitus 1–20	1	4	5	2	3
	10	7	6	9	8
	11	14	15	12	13
	20	17	16	19	18
Karsintasijoitus 21–25	21	24	25	22	23
Karsintasijoitus 26–30	30	27	26	29	28

Välierät (12)		Finaalit (6 + 6)	
Semifinaali 1	Semifinaali 2	B-finaali	A-finaali
Q1 #1	Q4 #1	S1 #4	S1 #1
Q1 #2	Q4 #2	S2 #4	S2 #1
Q2 #1	Q5 #1	S1 #5	S1 #2
Q2 #2	Q5 #2	S2 #5	S2 #2
Q3 #1	Q3 #2	S1 #6	S1 #3
R3-2*	R3-1*	S2 #6	S2 #3

*Kilpailuissa, joiden erissä ei oteta aikoja, välierien kuudes paikka valitaan alkuerissä kolmansiksi sijoittuneiden joukosta. Alkuerässään kolmanneksi sijoittunut kilpailija, jolla on nopein karsintakilpailun aika (Q R3-1) pääsee välierään numero kaksi (S2) ja alkuerässään kolmanneksi sijoittunut kilpailija, jolla on toiseksi nopein karsintakilpailun aika (Q R3-2) pääsee välierään numero yksi (S1).

TAULUKKO B
 Alkuerät käyttäen neljää erää.

TAULUKKO B				
<i>Alkuerät, 4 erää, enintään 24 kilpailijaa.</i>				
Jakautuminen	Q1	Q2	Q3	Q4
Karsintasijoitus 1–16	1	4	2	3
	8	5	7	6
	9	12	10	11
	16	13	15	14
Karsintasijoitus 17–20	17	20	18	19
Karsintasijoitus 21–24	24	21	23	22

TAULUKKO B			
Jatkokaavio			
Välierät (8)		Finaalit (4 + 4)	
S1	S2	B-finaali	A-finaali
Q1 #1	Q3 #1	S1 #3	S1 #1
Q1 #2	Q3 #2	S1 #4	S1 #2
Q2 #1	Q4 #1	S2 #3	S2 #1
Q2 #2	Q4 #2	S2 #4	S2 #2

Välierien kuudes paikka valitaan alkuerissä kolmanneksi tai neljänneksi sijoittuneista kilpailijoista, joista kaksi nopeinta pääsee välieriin. Nopein sijoittuu välierään numero 1 (S1) ja toiseksi nopein sijoittuu välierään numero 2 (S2). A-finaaliin pääsevät kummankin välierän kaksi parasta kilpailijaa ja välierien kaksi nopeinta sijaluvulle 3 tai 4 sijoittunutta kilpailijaa. Muut välieriin osallistuneet kilpailijat menevät mahdolliseen B-finaaliin.

Jos sijoilla 5 ja 6 olevilla kilpailijoilla (lucky losers) on sama aika, ratkaisee sijoituksen karsinta-aika. Mikäli myös karsinta-aika on sama, suoritetaan arvonta.

XCX-kilpailussa, jonka karsintakilpailussa on vähemmän kuin 20 kilpailijaa, tuomarineuvosto voi päättää käyttää supistettua versiota taulukosta A tai tuomarineuvosto voi sijoittaa kilpailijat suoraan välieriin tai A-finaaliin, mikäli ilmoittautuneiden lukumäärä on hyvin pieni.

XCX-kilpailussa virhelähdön tehneelle kilpailijalle annetaan suullinen huomautus tai kirjallinen varoitus. Toisen virhelähdön samassa erässä uudelleen aiheuttava kilpailija on velvollinen lopettamaan kilpailunsa. Nuorten ja kokemattomien kilpailijoiden osalta tästä säännöistä voidaan poiketa. Virhelähdön tehnyt kilpailija sijoittuu oman erävaiheensa (finaali, välierä tai alkuerä) viimeiseksi (sijoitus on 6, 12, 30 tai 4, 8, 16). Lähdön osalta sanktioita määritettäessä on otettava huomioon kilpailijoiden ikä, kilpailijoiden kokemus, käytettävä lähetysjärjestelmä sekä olosuhteet.

5.5. Ajanotto ja tulokset

XCX-kilpailun karsinnassa ajat otetaan mahdollisuuksien mukaan 1/100 (0,01) sekunnin tarkkuudella.

XCX-kilpailun erähihdoissa ajat otetaan mahdollisuuksien mukaan 1/100 (0,01) sekunnin tarkkuudella, mikäli käytettävä tulospalvelujärjestelmä mahdollistaa tämän. Myös erähiitojen tulokset ovat 1/100 (0,01) sekunnin tarkkuudella, mikäli käytettävä tulospalvelujärjestelmä mahdollistaa tämän.

XCX-kilpailuissa, joissa on alkuerissä 30 kilpailijaa, tulokset muodostuvat seuraavasti:

- 31:stä viimeiseen sijoitukseen:

käytetään karsintakilpailujen tuloksia kohdan 3.4 mukaisesti

- sijoitus 26–30: jokaisen alkuerän kuudenneksi sijoittuneet, keskinäinen järjestys määräytyy karsintakilpailun tulosten perusteella.
- sijoitus 21–25: jokaisen alkuerän viidenneksi sijoittuneet, keskinäinen järjestys määräytyy karsintakilpailun tulosten perusteella.
- sijoitus 16–20: jokaisen alkuerän neljänneksi sijoittuneet, keskinäinen järjestys määräytyy karsintakilpailun tulosten perusteella.
- sijoitus 13–15: sellaiset alkuerän kolmanneksi sijoittuneet, jotka eivät päässeet välieriin, keskinäinen järjestys määräytyy karsintakilpailun tulosten perusteella.
- sijoitus 7–12: järjestys määräytyy B-finaalin tulosten perusteella. Jos kilpailussa ei ole B-finaalia, sijoitus määräytyy välierien tulosten ja karsinta-aikojen perusteella.
- sijoitus 1–6: määräytyy A-finaalin tulosten perusteella.

XCX-kilpailuissa, joissa on alkuerissä 16 kilpailijaa, tulokset muodostuvat seuraavasti:

- 17:stä viimeiseen sijoitukseen:

käytetään karsintakilpailujen tuloksia kohdan 3.4 mukaisesti.

- sijoitus 13–16: jokaisen alkuerän neljänneksi sijoittuneet, keskinäinen järjestys määräytyy karsintakilpailun tulosten perusteella
- sijoitus 9–12: jokaisen alkuerän kolmanneksi sijoittuneet, keskinäinen järjestys määräytyy karsintakilpailun tulosten perusteella
- sijoitus 5–8: käytetään B- finaalin tuloksia
- sijoitus 1–4: käytetään A-finaalin tuloksia

Mikäli alku- tai välierässä on tasatilanne (=sama tulos), kilpailija, jolla on parempi karsintakilpailun aika, sijoittuu edelle. Mikäli A- tai B-finaalissa on tasatilanne, kilpailijat sijoittuvat samalle sijaluvulle lopputuloksissa.

5.6. Tuomarineuvosto ja vastalauseet

XCX-kilpailujen erien aikana yksimielinen tuomarineuvosto (mukaan lukien TD) on päätösvaltainen kaksijäsenisenä.

XCX-kilpailuissa protestien teko ei ole mahdollista alkuerien ja välierien aikana. Protestit voidaan tehdä vain karsinta- tai loppukilpailun jälkeen.

Tuomarineuvoston tulee käyttää sanktiosta päättäessään sääntörikkeen määrittävää prosessikaaviota.

Tuomarineuvosto voi soveltaa aikarangaistusta urheilijan toimiessa virheellisesti esimerkiksi radan esteiden suorittamisen osalta tai mikäli urheilija poistuu merkityltä radalta sääntöjen vastaisesti. Aikarangaistus voi olla esimerkiksi 3–5 sekuntia. Kilpailijoita tulee informoida aikarangaistuksen käytöstä.

Tuomarineuvoston tulee organisoida riittävä ratavalvonta koko radan osalta. Valvojien tulee toimia pareittain ja käyttää mahdollisuuksien mukaan tallentavia medialaitteita.

Suojalasien (normaalit hiihtolasit) käyttäminen on pakollista.

LIITE**Valitusmenettely kotimaisissa hiihtokilpailuissa, jotka eivät ole FIS-kilpailuja****1.1 Valituksen toimittaminen**

Kotimaisissa kilpailuissa, jotka eivät ole FIS-kilpailuja, valitus tuomarineuvoston päätöksestä tulee toimittaa Suomen Hiihtoliittoon osoitteeseen **hiihtoliitto@hiihtoliitto.fi** viimeistään 48 tunnin kuluessa kilpailun virallisten tulosten julkaisemisesta.

Valituksen voi jättää vain Hiihtoliiton alainen seura, ei yksittäinen urheilija. Valitusprosessin voi aloittaa myös Hiihtoliitto tai kyseisen kilpailun tuomarineuvosto, mikäli kyseessä on asia, jota ei ole voitu päättää virallisten tulosten julkaisuun mennessä. Valituksen mukana tulee toimittaa:

- Kaikki todisteet ja vastineet kirjallisessa muodossa.
- 200 euron valitusraha, joka palautetaan, jos valitus hyväksytään.
(Valitusrahat ohjataan nuorisohiihdon tukemiseen.)

1.2 Valituksen käsittely

Kun valitus on vastaanotettu, Hiihtoliitto ilmoittaa siitä sääntöryhmän puheenjohtajalle. Puheenjohtaja nimittää valituskomitean, joka koostuu kolmesta sääntöryhmän jäsenestä. Puheenjohtaja toimii myös valituskomitean puheenjohtajana. Jos puheenjohtaja on jäävi, tehtävä siirtyy varapuheenjohtajalle.

Puheenjohtaja päättää valituksen käsittelytavan (esim. puhelinkokous, sähköpostikeskustelu tai henkilökohtainen tapaaminen). Valituskomitean jäsenten tulee pitää valituksen tiedot luottamuksellisina ja heidän tulee keskustella asiasta vain keskenään päätöksentekoprosessin aikana.

Lisätodisteita voidaan pyytää kaikilta osapuolilta, jos niiden hankkiminen ei vaadi suhteettomia ponnisteluja.

Valituskomitean tulee käsitellä valitus viimeistään **72 tunnin** kuluessa siitä, kun sääntöryhmän puheenjohtaja on ottanut valituksen vastaan. Tämä aikaraja voidaan ylittää vain, jos kaikki osapuolet antavat siihen kirjallisen suostumuksen.

1.3 Päätöksestä tiedottaminen

Valituskomitea voi ilmoittaa päätöksestään suullisesti heti kuulemisen tai neuvottelun päätteeksi. Päätös laaditaan kuitenkin aina kirjallisesti perusteluineen ja toimitetaan Hiihtoliittoon määräaikaan mennessä. Päätökseen kirjataan, milloin se on julkaisuvapaa.

Hiihtoliitto jakaa päätöksen:

- Asianomaisille osapuolille
- Heidän edustamilleen seuroille
- Tuomarineuvostolle, jonka päätöksestä valitus tehtiin

Lisäksi valituskomitean puheenjohtaja huolehtii siitä, että päätöksen mukaiset mahdolliset toimenpiteet ja muutokset toimeenpannaan.